

Билјана ВАНКОВСКА

W
Vo vreme na
opština izmama,
ka`uvawet o na
vistinat a st anuva
revolucioneren ~in

W

Xorx ORVEL

АЛИСА ОД ДРУГАТА СТРАНА НА ОГЛЕДАЛОТО

Мина првиот круг избори, сè во знакот на локални карневали и славење. Сите актери слават победа, ДИК е безнадежно бавна, тивка и воздржана, а граѓаните збунети и разочарани што низ ветрот и маглата на политичкиот циркус тешко се изразува нивната автентична волја. Во текот на целата изборна кампања се изнагледавме стари познати фаџи на политички лидери, се изначудивме колку се излитени и безидејни, ама сепак, ги следевме нивните настапи. Се изнаслушавме за нашето членство во НАТО и во ЕУ, за економски прогрес и бум во вработувањето. Се изнаслушавме сè и сешто - освен за она што е предмет на локалната власт и демократија. Кутрите локални кандидати за градоначалници и советници!!! Па, тие не можеа ниту да се видат, ниту да се чујат од под моќните пазуви на своите вождови. Се појавуваа на разните сцени, по дожд и по студ, ама како мали деца чии родители со гордост ги покажуваат на јавноста. Понекогаш дури ниту на билбордите и плакатите не смееја сами да се покажат, без да ги следи благата насмевка и решителниот поглед на Големиот брат од нивниот табор!

Без оглед на конечниот исход од изборите, дали некој сериозно верува дека овие локални папети ќе имаат капацитет да се постават како партнер, па, ако треба и да ѝ се спротивстават на централната власт? Како ли само ќе изгледа комуникацијата и координацијата меѓу локалните и централните власти, кога локалните моќници ќе бидат моќни само во однос на граѓаните, но сосема послушни и тивки пред своите партиски татковци кои трчаа, агитираа и ги презентираа на митинзите? Спрегата, за жал, останува внатрешно-партиска, понекаде дури и воено-политичка (од времето на камрадите и воените херои) - а сè тоа, мора да се признае, нема никаква врска со граѓаните. **ДУРИ И ЧИНОТ НА ПОБЕДАТА И КРЕМОТ НА СЛАВАТА ПОТРЧАА ДА ГИ СОБЕРАТ ПАРТИСКИТЕ ЧЕЛНИЦИ.** Ако денот по утрото се познава, тогаш сè ви станува јасно кога

ќе го видите премиерот како со гордост и со задоволство ги соопштува резултатите од изборите, а не се воздржува ниту да упати саркастична порака до таборот, во кој на бината зборуваат некакви си "млади момчиња"!

Додека ние се препелкаме во приказните, кои ни ги пуштаат како летки на кои се зборува за некаква локална демократија, за приближување на власта до граѓаните (кои, нели, се носители на суверенитетот и извор на легитимитетот на власта?), почнуваме да наликуваме на Алиса во земјата на чудата. Но, колку за информација, има и една друга сторија за Алиса од другата страна на огледалото. Па, како тоа ние им изгледаме на другите? Ако се погледнеме низ нивните очи, можеби ќе успееме да продреме низ овој ветер и магла... Странските медиуми и претставниците на меѓународната заедница денонирале отво-

рено ни кажуваат дека целиот овој циркус се однесува на имплементација на Рамковниот договор и обезбедувањето автономија на етничките заедници. **МОРЕ КАКВИ ЕТНИЧКИ ЗАЕДНИЦИ, ТАМУ ОТВОРЕНО СЕ КАЖУВА ДЕКА СЕ РАБОТИ ЗА РЕДЕФИНИРАЊЕ НА ВЛАСТА И ПРИСТАПОТ КОН РЕСУРСИТЕ МЕЃУ МАКЕДОНЦИТЕ И АЛБАНЦИТЕ. И ТОЛКУ!** Во таа сторија немојте ни да сонувате дека некој ќе ви обрне внимание како на граѓани на оваа држава или, пак, како на припадници на другите помали етнички заедници. Она што меѓународната заедница ја интересира овде, не е квалитетот на демократијата, туку стабилноста во регионот. Како и кога ги цртаа границите на општините, нашите политичари се покажуваат некадарни отворено да соопштат дека од нив никој и не очекува демократски капацитет, туку само кооперативност во однос на правилата за воспоставување на системот на споделување на моќта меѓу (како што велат странските известувачи) македонското мнозинство и етничкото албанско малцинство. **КАКО ДОКАЖАНО ТИВКА ДРЖАВА, СО УШТЕ ПОТИВКИ ГРАЃАНИ, ДОБРОВОЛНО И РЕЗИГНИРАНО ПРИФАЌАМЕ ДА БИДЕМЕ ДЕЛ ОД ТАА ПРИКАЗНА, ВО КОЈА МЕЃУ НАС СЕ ГРАДАТ ГРАНИЦИ** (иако општински, сепак се граници). Доброволно и се предаваме на историската амнезија, па заборавајќи дека локалната самоуправа беше дел на нашата политичка традиција многу одамна, дека неа не ја измисли ниту транзицијата, а уште помалку конфликтот од 2001 година. **ОДИ-**

МЕ ДО ТАМУ ШТО ПОНЕКОГАШ ПОКАЖУВАМЕ ЛЉУБОПИТНОСТ ЗА КОНЦЕПТОТ ЗА "ТОПЛАТА ВОДА".

Многу поубедливо отколку на парламентарните избори во 2002 година, се затворивме во своите табори, сконцентрирани на изборните пораки напишани и соопштени само на нашиот јазик. Будно ги следиме само 'нашите' кандидати, подготвени заради сопствените идеолошки и политички разлики да го жртвуваме и пријателството, па и елементарната пристojност. Ниту некој да направи обид да сирне во таборот на комшиите, да види какви се таму пораките, какви знамиња се веат (а некои богами беа толку големи и маркантни, што можеа да се кандидираат за влез во Гинисовата книга на рекорди), и на какви 'херои' им се воодушевуваат. **ВО ЕДНИОТ ТАБОР КОНКУРЕНЦИЈАТА СЕ ДЕФИНИРА ВО РЕЛАЦИЈА СО МАФИЈАТА И КОРУПЦИЈАТА, ВО ДРУГИОТ, ПАК, ВО ОДНОС НА ВОЕНИТЕ ЈУНАШТВА И ЗАСЛУГИ ЗА НАЦИОНАЛНАТА КАУЗА.**

Штурите меѓународни новински извештаи за текот и резултатите на локалните избори ни одат во прилог. На прв поглед, куси констатации и чувство на олеснување за главно мирниот и регуларен тек на првиот изборен круг. Навидум се навестува на точноста за

онаа стара изрека која важи во меѓународната арена - no news is good news т.е. дека кога не се појавуваат вести, обично за некое кризно жариште или ситуација, тоа е добар знак (добра вест). Добивме оценки за спокојство и за задоволство - цела серија неправилности и кршење на изборниот процес, но без поголеми инциденти. Но, дали е навистина така? Меѓународната јавност, како и т.н. меѓународна заедница се површни: нив повеќе ги интересира Алиса во земјата на чудата, отколку Алиса од друга страна на огледалото. Всушност, **ТИЕ ЈА ЗНААТ И ЈА ПРЕПОЗНАВААТ ВИСТИНСКАТА СЛИКА НА НАШАТА РЕАЛНОСТ, АМА ТАА НЕ ГИ ЗАСЕГА СЕ ДОДЕКА Е ОВДЕ МИРНО И СТАБИЛНО.** Тие не обрнуваат внимание на процесите и еволуцијата на настаните, туку само на нивните најдраматични (видливи) манифестации. Динамиката на новинските и на политичките извештаи ја следи линијата: лоша вест, па релативно долга тишина, сè до наредната лоша вест. И сè така... Сепак, за нас, кои најчесто сме објектот за кој се известува (за жал, не сме некоја здодевна и тивка земјичка за која малку кој се интересира), **ЛЕГИТИМНО Е ДА СЕ ПОСТАВИ ПРАШАЊЕТО, ДАЛИ ЛОШАТА (ИЛИ ДОБРАТА) ВЕСТ Е ОБЈЕКТИВНО ЛОША**

(ДОБРА) ИЛИ, ПАК, МОЖЕБИ ПЕРЦЕПЦИЈАТА НА НАСТАНИТЕ ЗАВИСИ ОД ПОЗИЦИЈАТА И ПЕРЦЕПЦИЈАТА НА ОНИЕ КОИ ГИ ОЦЕНУВААТ НИЗ СВОЈАТА НОВИНАРСКА И ДРУГА (ПОЛИТИЧКА) ПРИЗМА?

Но, да не бидеме неправедни и субјективни: дури и ние овде, често пати, имаме различно гледање на случувањата, па дури и се однесуваме според онаа старата, дека додека некому не му зајде (сонцето), на друг нема да му изгрее. За жал, уште сме светлосни години далеку од постигнувањето на национален консензус по некои опипливи прашања. **(ФЛОСКУЛАТА ЗА ЕДНОДУШНОСТА ВО ПОГЛЕД НА ЧЛЕНСТВО ВО НАТО И ВО ЕУ Е ВО ОСНОВА ПРАЗНА ЗАТОА ШТО И ВО ПОГЛЕД НА ТИЕ СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ НА ДРЖАВАТА ЕДНО ЗБОРУВАМЕ, А ДРУГО РАБОТИМЕ.)**

Македонија никогаш не била повеќе и подлабоко поделена земја, никогаш како сега, кога битката е за селските и за градските атари. Секој се бори во својот атар, а во однос на она што се случува во соседниот, само си гледа сеир. Бевме сведоци на жестока битка за градоначалничкото место во Скопје, ама само меѓу двајцата фаворити (според етничката поддршка на која објективно можеа да се надеваат, секако). **НЕ ВЕРУВАМ ДЕКА НЕКОЈ И ЗАБЕЛЕЖА ДЕКА НА СЕГА ДРАСТИЧНО ПРОШИРЕНАТА ТЕРИТОРИЈА НА ГРАДОТ СЕ НАТПРЕВАРУВАА ДУРИ ПЕТМИНА КАНДИДАТИ.** Никаква медиумска презентација, ниту куртоазен обид за создавање претстава дека сите се еднакви и заслужуваат еднаков третман! Дури ни лажна пристojност и лубопитство за тоа што имаа да порачаат оние кои беа видени како аутсајдери. А зошто да ве чуди Скопје, кога сличен беше третманот и на она што се случуваше зад замислената граница која Македонија ја дели на Исток и на Запад?

Алиса не може да ја посети земјата зад огледалото, затоа што огледалото е скршено! Таму во скршениците гледате бројни загубени Алиси, ама сите се лимитирани на своето делче од огледалото, со издеформирани ликови и 'кричави' гласови! Додека се исцрпувавме во една многу грда и безидејна изборна кампања, и додека размислувавме за тоа дали едните или другите се помалку лоши како понуда, ја изгубивме сликата за целината (шумата, која не ја видовме заради дрвјата, да не речам - цепаниците). **ТАКА, СЕГА СЕ СООЧУВАМЕ СО ЕДЕН ПАРАДОКС: НИЗ СТРАНСКИТЕ НОВИНСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА ОНА ШТО ЗА НИВ Е GOOD NEWS (ДОБРА ВЕСТ), ПОЛЕКА ПОЧНУВАМЕ ДА СФАКАМЕ ДЕКА РЕЗУЛТАТИТЕ ОД ЛОКАЛНИТЕ ИЗБОРИ КЕ БИДАТ BAD NEWS ЗА СИТЕ НАС И ЗА МАКЕДОНИЈА. ПА, КЕ ИМАМЕ ЛИ ХРАБОСТ И ДОБЛЕСТ ДА И ПОГЛЕДНЕМЕ НА ВИСТИНАТА В ОЧИ И ДА КАЖЕМЕ ГЛАСНО ЗА ШТО СЕ РАБОТИ ОВДЕ И СЕГА?** ●

